บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเป็นการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป จำแนกตาม เพศประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่ที่มีเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน และปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน คือ คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสำนักงานเขต-หนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553 จำนวน 11 โรงเรียน จำนวน 262

คน ซึ่งได้จากการเปิดตารางของ Yamane (อ้างถึงใน สมบูรณ์ สุริยวงศ์ และคนอื่น ๆ, 2552, หน้า 87) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน ±5% ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi stage sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งโรงเรียนเป็น 4 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน ไม่เกิน 400 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 401-800 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 801-1,200 คน โรงเรียนขนาดใหญ่มาก จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,201 คนขึ้นไป

ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียนในแต่ละขนาดแบบเจาะจงคือ เฉพาะโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขั้นที่ 3 สุ่มครูในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ในขั้นที่ 2 อย่างมีสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบสอบถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน เป็นแบบเลือกตอบ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยหาค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน ใช้การแจกแจงความความถี่ (frequency) และคำนวณค่าร้อยละ (percentage)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของครูที่ต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้น้ำหนักคะแนนตามระดับความพึงพอใจในแต่ละรายการ แล้ววิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เมื่อได้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่วางไว้ ทำการแปลค่า

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่ต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) และค่า *t* test

4. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่ต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) และนำค่าคะแนนเฉลี่ยไปทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffé (Scheffé's post hoc comparison)

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร-โรงเรียน สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุป ได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมและรายข้อพบว่า ครูมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

1.2 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมและรายข้อพบว่า ครูมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

1.3 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายข้อพบว่า ครูมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ยกเว้น การให้ความ-ยุติธรรมกับครูทุกคนอย่างเสมอภาค มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และรายข้อพบว่า ครูมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหาร โดยรวมพบว่า มีความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายด้านพบว่า ด้านการบริหารทั่วไป มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีความมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารมากกว่าเพศหญิง

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหาร โดยรวมพบว่า มีความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนรายด้านพบว่า ความพึงพอใจของครูทีมีต่อพฤติกรรมการบริหาร ด้านการบริหารวิชาการ ด้านหารบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารมากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี

2.3 ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนทีมีขนาดต่างกัน มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหาร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร อภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน ทุกด้าน พบว่า ครูมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดแนวการจัดการศึกษาที่ทำให้พิจารณาเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้มีการปรับเปลี่ยนกรอบแนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพราะเหตุว่า สถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการประเมินผลการบริหาร เรียกว่า การประกันคุณภาพการศึกษา (quality assurance) ในระดับโรงเรียน ทั้งนี้อาจจะได้รับอิทธิพลมาก จึงส่งผลให้ผู้บริหารจะต้องมีการปรับกลยุทธ์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาของตนเองสำคัญซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการเพื่อไปสู้เป้าหมาย (goal) ที่วางไว้สามารถตองสนองความต้องการของผู้รับบริการได้เป็นอย่างดี การให้ความสำคัญแก่ผู้รับบริการ (putting customer first) การปฏิบัติงานจะต้องมุ่งสนองความต้องการของผู้รับบริการหรือประชาชนเป็นอันดับ-แรก แทนที่จะทำงานเพื่อเอาอกเอาใจผู้บริหารเหมือนก่อนผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้รับบริการ ควรมีการศึกษาสำรวจความจำเป็นและความต้องการของผู้รับบริการ เพื่อจะได้ปรับปรุงระบบบริการให้สนองความต้องการของผู้รับบริการอย่างแท้จริง ดังที่ จตุพล ดินไทย (2548, หน้า 21) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของ Herzberg ไว้ว่า ทฤษฎีของ Herzberg ได้ชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารควรต้องศึกษาทัศนะเกี่ยวกับงานของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาสองประการคือ สิ่งที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสุขและสิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานไม่มีความสุขในงานที่ทำ เช่น วิธีการแสวงหาปัจจัยที่ใช้บำรุงขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเพื่อจูงใจให้เกิดความพึงพอใจ แล้วการปฏิบัติงานก็จะดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่องค์การตั้งไว้ ผู้บริหารควรจะพิจารณาทฤษฎีแรงจูงใจรวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติมีความพอใจในการทำงาน และจะเห็นได้ว่า การจูงใจหรือการใช้ปัจจัยในลักษณะที่เป็นรูปธรรม อันได้แก่

การตอบสนองความต้องการทาง ด้านร่างกายการให้ผลตอบแทนในรูปเงินเดือน ค่าจ้าง ผลประโยชน์ต่าง ๆ ฯลฯ ส่วนเป็นลักษณะนามธรรม เช่น การตอบสนอง ความต้องการ ยกย่องนับถือ การยอมรับ ความสำเร็จในงานที่ทำ การให้ความเป็นมิตร ความผูกพัน แก่ผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้นซึ่งสำหรับผู้บริหารแล้ว สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในแง่ที่ผู้บริหารจำเป็นจะต้องพิจารณาจัดปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวให้เหมาะสมกับบุคลากร ในองค์การ ซึ่งมีความแตกต่างกันเพื่อจูงใจและโน้มน้าวจิตใจบุคลากรให้ประสาน สามัคคีร่วมมือร่วมใจอันจะก่อให้ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์การ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ จินตนา นันทปรีชา (2544) ศึกษาเรื่อง *พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ* ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ต่อการบริหารงานโรงเรียนในแต่ละงาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่และด้านการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้บริหาร มีพฤติกรรมในการบริหารงานแต่ละงานทั้ง 6 งาน และโดยรวมทุกงาน อยู่ในระดับ ปฏิบัติมากสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สงัด กระจ่าง (2549) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1* ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมพงษ์ หงษา (2546) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี* พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ คมกริช อันทรง (2546) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจในการ-ปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดจันทบุรี* โดยรวมพบว่า อยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นที่ค้นพบ ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหาร ของผู้บริหาร โรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า งานด้านการบริหารวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของ

สถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัย เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 35) และผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันนี้ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในด้านการศึกษา ค้นคว้าวิจัย ทำให้ทราบข้อมูลในการพัฒนา นอกจากนี้การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาจะมุ่งเน้นที่ผลผลิตเป็นสำคัญ ทำให้ผู้บริหารจึงต้องส่งเสริมให้บุคลากรจัดการวัดผลประเมินผลของผู้เรียนสอดคล้องกับการพัฒนาเยาวชนของชาติซึ่งการค้นคว้าหาแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพโดยการประกันคุณภาพทางการศึกษาการรายงานเป็นสาเหตุที่ทำให้สถานศึกษาในสำนักงานเขตหนองจอกต้องเริ่มเป็นกระบวนการพัฒนาในด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ ศรีวัฒนา (2547) ศึกษาเรื่อง *บทบาททางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ในทัศนะของครูผู้สอน สังกัดกรุงเทพมหานคร* ผลการวิจัยพบว่า บทบาททางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในทัศนะของครูผู้สอนภาพรวมทั้ง 8 ด้าน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก บทบาททางวิชาการของผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้านสอดคล้องกับ สงัด กระจ่าง (2549) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1* ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา ศรีพิจารณ์ (2547) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเซนต์แอนโทนี* ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและ

การบริหารจัดการ ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ให้ความสำคัญในการพัฒนาครูให้มีคุณภาพมาตรฐาน สนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองเป็นการพัฒนาด้วยความสมัครใจของตัวครูเอง โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 เป็นศูนย์กลางการพัฒนา การพัฒนาโดยให้ครูได้ศึกษาหาความรู้ทางอินเทอร์เน็ต และการพัฒนาโดยทางโรงเรียนสนับสนุนให้ครูไปศึกษาอบรมตามความต้องการพัฒนาของแต่ละคนจากแหล่งเรียนรู้ที่ครูสนใจ รวมทั้งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้โอกาสครูได้ไปทัศนศึกษานอกสถานที่ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ ทำให้ครูได้รับประสบการณ์ตรง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามสภาพในโรงเรียนของตน ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใช้วิธีบริหารจัดการแบบโรงเรียนเป็นฐาน ทำให้ครูทุกคนมีส่วนร่วม โดยการนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนครูให้ปฏิบัติงานอย่างมีความสุข ดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2529 หน้า 7) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา 4 ด้าน คือ

1) เพื่อพัฒนาคน การนิเทศการศึกษาเป็นการให้คำแนะนำช่วยเหลือให้คนในองค์การนั้นมีความรู้ความสามารถในการทำงานให้มากขึ้น

2) เพื่อพัฒนางาน การนิเทศการศึกษาเป็นการสร้างสรรค์วิธีทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3) เพื่อประสานสัมพันธ์ การนิเทศการศึกษาเป็นการสร้างความร่วมมือสร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนความเข้าใจระหว่างกลุ่มคนและสังคม

4) เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ การนิเทศการศึกษาเป็นการสร้างความมั่นใจความสบายใจ และมีกำลังใจในการทำงาน

นอกจากการพัฒนาครูแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ก็ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2539, หน้า 21) กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการควรยึดหลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

1) หลักแห่งประสิทธิภาพ (efficiency) หมายถึง การได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ นักเรียนสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร

โดยไม่ออกกลางคัน เรียนเกินเวลาและช้าเกินกำหนด

2) หลักแห่งประสิทธิผล (effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียนนักศึกษาสำเร็จการศึกษาทุกคน มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ ทักษะคุณภาพและการจัดการได้

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องมาจากได้ดำเนินการพัฒนาครู พัฒนาตนเอง ให้การนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตามด้วยตนเองตามแนวทางการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพนั่นเอง

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า บุคลากรทุกคนร่วมกันระดมทรัพยากรทั้งภายในภายนอกสถานศึกษา การสรรหา การดำเนินงานด้าน งบประมาณต้องเป็นไปตามนโยบายภาครัฐ ซึ่งผู้บริหารจึงให้ความสำคัญในการบริหารงบประมาณเป็นอย่างมาก เพื่อให้เกิดความถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ และเพื่อใช้งบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การส่งครูเข้าอบรมเกี่ยวกับงบประมาณ และศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบภายในเป็นกระบวนการบริหารงบประมาณส่วนหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารงาน งบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงาน-ปฏิรูปการศึกษา, 2546, หน้า 39) กล่าวไว้ว่าการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งหารายได้จากการบริการมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียนยิ่งขึ้น ดังที่ (กระทรวง-ศึกษาธิการ, 2546, หน้า 40) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาจะต้องมุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

สอดคล้องกับ พีรกิตติ์ ศิริวัฒนกุล (2548) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1* พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานด้านงบประมาณเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและการให้บริการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถสนองความต้องการของครู ผู้ปกครองและชุมชนงานงบประมาณเกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติราชการของโรงเรียนที่จะต้องจัดทำโครงการต่าง ๆ กิจกรรมต่าง ๆ ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา เพื่อให้โรงเรียนดำเนินงานงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะให้ความสำคัญในการบริหารงบประมาณเป็นอย่างมาก เพื่อความถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและเพื่อใช้งบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจัดส่งครูเข้ารับการศึกษา อบรม การกำกับ ติดตามอย่างใกล้ชิด การจัดหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ให้ใช้ดำเนินการ รวมทั้งมีการตรวจสอบภายในเพื่อการปรับปรุงพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารงานงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานปฏิรูป-การศึกษา (2546, หน้า 39) กล่าวไว้ว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

ดังนั้นการบริหารงบประมาณ ผู้บริหารจะยึดหลักความถูกต้อง โปร่งใส โดยมีคณะกรรมการร่วมรับรู้ บริหารงานตามระเบียบ คำสั่ง และกฎหมาย เป็นไปตามแนวทางเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษา กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ดูแลผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญ

ที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 53) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานบุคคล บุคลากรเป็นส่วนสำคัญในการบริหารสถานศึกษาและบุคลากรเป็นผู้ที่ทำให้กระบวนการทำงานที่วางไว้เคลื่อนไปข้างหน้า รวมทั้งเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานในทุก ๆ ด้าน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ซึ่งให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจลงสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 9 (2) และมาตรา 39 ประกอบกับมาตรา 35 ที่กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคลหลักการกระจายอำนาจดังกล่าว ทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัวมีอิสระในการ-บริหารจัดการเป็นไปตามหลักของการบริหารจัดการ โดยวิธีการใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management--SBM) สอดคล้องกับ สงัด กระจ่าง (2549) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1* ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ศิริพงษ์ พุ่มภักดี (2546) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจของข้าราชการครู ต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว* พบว่า ด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองในรูปแบบต่าง ๆ

เข้าร่วมประชุมสัมมนาให้การสนับสนุนครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพเพื่อเลื่อนวิทย-ฐานะให้สูงขึ้น ซึ่งตรงกับความต้องการของบุคลากร สอดคล้องกับ กิติมา ปรีดีดิลก (2532) กล่าวถึง การบริหารบุคลากรว่าเป็นการจัดการและดำเนินการเกี่ยวกับการวางนโยบายด้านตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์การ ตั้งแต่การสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่มีจำนวนเพียงพอเข้ามาดำเนินงานให้เกิดประโยชน์เต็มที่ ตลอดทั้งการบำรุงรักษาส่งเสริมและพัฒนาสมรรถภาพของผู้ปฏิบัติงานให้สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

ดังนั้น การบริหารบุคลากรของผู้บริหารที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องมาจากได้ดำเนินการให้ครูได้รับการพัฒนา มีความก้าวหน้า สมหวังในการปฏิบัติหน้าที่การปฏิบัติงานของครูจึงมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนมีคุณภาพนั่นเอง

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตหนองจอก ได้มีการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยการ ความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจน การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 53) ที่กล่าวว่า การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยการ ความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน

เป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจน การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังที่ Vecchio (1988, p. 509) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาองค์การ คือ การวางแผนและควบคุมให้มีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่พึงปรารถนา สอดคล้องกับ French and Bell (1978, p. 27) กล่าวไว้ว่าสิ่งที่ควรเอาใจใส่เป็นพิเศษของการพัฒนาองค์การ คือ

1) ใช้การจัดการแบบใหม่ ทันสมัย

2) ใช้กระบวนการพัฒนาที่ทุกฝ่ายมีส่วนเกี่ยวข้อง

3) มีผู้ทำหน้าที่ผู้สร้างความเปลี่ยนแปลง หรือผู้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

4) มุ่งไปที่การปรับปรุงความสามารถในการแก้ปัญหา

5) มุ่งปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินงานในองค์การให้มีกระบวนการใหม่ ๆ

การประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสำนักงานเขตหนองจอก ได้ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน โดยส่งเจ้าหน้าที่ไปช่วยเหลือ ให้คำแนะนำถึงโรงเรียน สร้างขวัญและให้กำลังใจครู ทำให้ครูเกิดความรู้สึกสบายใจในการทำงาน มีกำลังใจ มุ่งมั่นในการพัฒนา ตนเอง

ดังนั้นการบริหารงานต่าง ๆ การให้บริการต่าง ๆ ที่สนองตอบตามความต้องการของผู้รับบริการแล้วจะทำให้ทุกฝ่ายมีความพึงพอใจ องค์การบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพผลประโยชน์เกิดกับนักเรียนซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการศึกษานั่นเอง

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ประสบการณ์และขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหาร โดยรวมพบว่ามีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนในสำนักงานเขตหนองจอกนั้น ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญทั้งครูชายและครู

หญิงเท่าเทียมกัน นับตั้งแต่การพิจารณาบุคคลเข้ามาทำหน้าที่เป็นครูของโรงเรียน ตลอดจน การพัฒนาความรู้ ความสามารถของครูระหว่างปฏิบัติหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นครูชายและครูหญิง จึงมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหาร โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ส่วนรายด้านพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร แตกต่างกัน ด้านการบริหารทั่วไป โดยครูเพศชายมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหาร มากกว่าครูเพศหญิง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูเพศชายมักได้รับการแต่งตั้งหรือทำหน้าที่ ในด้านนี้มากกว่าผู้บริหารหญิง เพราะเป็นด้านที่ต้องอาศัยวุฒิภาวะการตัดสินใจ ที่เด็ดขาดและชัดเจน และด้วยหน้าที่ความรับผิดชอบ ที่มากกว่าอาจทำให้มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารมากกว่าเพศหญิง

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหาร โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะผลสืบเนื่องจากความรู้สึกกระตือรือร้น เป็นความสุขในการปฏิบัติงานของบุคลากร มีความมุ่งมั่น มีขวัญ กำลังใจ มีความศรัทธา มีความสนใจและทัศนคติที่ดี ส่งผลให้งานนั้นมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รวมทั้งความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่เป็นความรู้สึกหรือทัศนคติที่เป็นไปในทางบวก ซึ่งเป็นผลให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความมุ่งมั่น เสียสละ และอุทิศแรงกาย แรงใจ และสติปัญญา ให้กับการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ มีความสุขกับงานที่ทำและมีความพึงพอใจ เมื่องานนั้นได้ผลประโยชน์ตอบแทนความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการได้รับการตอบสนองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ในขณะเดียวกันถ้าบุคคลมีความรู้สึก เจตคติที่ดี และมีความพึงพอใจในพฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาแล้วก็ย่อมมีผลในการปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้นมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง การอบรม ประชุม สัมมนา ได้ดำเนินการพัฒนาครู พัฒนาตนเอง การให้การนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตามด้วยตนเองตามแนวทางการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพจึงส่งผลให้ ครูผู้สอนซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมากเพียงใดก็ตามมีความมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองแดง มาดิษฐ์ (2547) ศึกษาเรื่อง *การศึกษาการ*

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ห้องสมุดงานวิจัย

บริหารงานในการเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่างกันมีการบริหารงานในการเป็นนิติบุคคลในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์ จิ๋วแก้ว (2548) ศึกษาเรื่อง *การศึกษาปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารในจังหวัดพิจิตร* พบว่า การบริหารของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารในจังหวัดพิจิตร ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการบริหารงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แวว คำนนท์ (2548) ศึกษาเรื่อง *การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา-พิจิตร เขต 2* พบว่า สภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบ-การณ์ในการบริหารโรงเรียนต่างกัน พบว่า มีการปฏิบัติงานวิชาการไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียนและองค์กรอื่น ที่แตกต่างกันโดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 1-10 ปี และ 11-20 ปี อยู่ในระดับน้อย ส่วนผู้มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน 21 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร์จิรา แป้นบัว (2550) ศึกษาเรื่อง *ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน-เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ* พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน

ส่วนรายด้านพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรประภา เอี่ยวเจริญ (2550) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1* พบว่า เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนนิติบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากประสบการณ์เกิดจากศึกษาหาความรู้ การปฏิบัติจนมีความสามารถ ทักษะและเจตคติที่เกิดจากการประกอบอาชีพ การทำงานที่สะท้อนถึง

กระบวนการทำงานและการพัฒนาอาชีพ การฝึกอาชีพ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ผู้มีประสบการณ์ทำงานมากจะมีการสั่งสมประสบการณ์ต่าง ๆ มากทำให้มีความรู้ความเข้าใจ มีแนวทางการแก้ปัญหา หรือปรับปรุงงานต่าง ๆ ได้มีประสิทธิภาพมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย

2.3 ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งยึดหลักบริหารการจัดการที่เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพความเสมอภาคใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างคน บูรณาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาสร้างงาน สร้างเยาวชน ให้มีความรู้คู่การทำงาน รวมทั้งการบริหารจัดการที่ทำให้ครูมีความพึงพอใจโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 30) ระบุไว้ว่าการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐ ต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า ธรรมาภิบาล มาบูรณาการในการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคล ด้วย หลักการดังกล่าว ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการ-มีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

หลักธรรมาภิบาลอาจบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาซึ่งได้แก่ การดำเนินงานด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการ-บริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป และเป้าหมายในการจัดการศึกษา คือ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2545) ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถใช้เทคนิควิธีการ ทฤษฎีการบริหารงานได้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละองค์การ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล มุลา (2542) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู*

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า มีความพึงพอใจต่อปัจจัยการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ศิริพงษ์ พุ่มภักดี (2546) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว* พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครูเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ต้องมีการพัฒนาครู การส่งเสริมให้ครูนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตามให้คำปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน จะทำให้ครูเกิดความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานวิชาการให้สนองตอบต่อหลักสูตร มีคุณภาพตามมาตรฐานของกลุ่มสาระที่กำหนดผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ เรื่องการนิเทศการใช้หลักสูตร โดยเปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ การร่วมกับครูและกรรมการสถานศึกษาติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรที่สถานศึกษาใช้ซึ่งได้แก่ หลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่นนั้นแนวการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามสภาพของสถานศึกษาและท้องถิ่น ควรได้รับความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อสนองความต้องการของชุมชน ได้อย่างมี

ประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษาจะทำให้ทุกฝ่ายมีความสมานฉันท์กัน ภารกิจงานวิชาการก็จะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

1.2 ด้านงบประมาณ ประเด็นที่ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการมุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ประเด็นที่ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการพัฒนาเพื่อให้ครูเกิดความพึงพอใจต่อพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนคือ การให้คำแนะนำ นิเทศ กำกับ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ การมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ ความสามารถของบุคลากร และให้ความยุติธรรมกับครูอย่างเสมอภาค จากพฤติกรรมข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องใช้เทคนิค วิธีการ สร้างความศรัทธาให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำ นิเทศ กำกับ ติดตาม งานต่าง ๆ ได้ทุกเรื่อง เพื่อทำให้ครูเกิดความอบอุ่น มั่นใจในการปฏิบัติงาน การให้ความสำคัญกับครูการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลจะทำให้ครูมีความสุข ปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยความเต็มใจเต็มเวลา เต็มความสามารถ

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป ประเด็นที่ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการพัฒนา เพื่อให้ครูเกิดความพึงพอใจต่อพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน คือ การมอบหมายให้คณะครูทุกท่านนำมาตรการป้องกันความเสี่ยงมาใช้ในการควบคุมการดำเนินงานตามภารกิจ การดำเนินการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม และการจัดระบบบริหารจัดการตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจในระบบบริหารจัดการแก่ครู เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการบริหารในเรื่องต่าง ๆ ที่ครูรับผิดชอบสนับสนุนการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมงานและให้ความรู้สึกมั่นใจ มั่นคงในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง ที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน

2.2 ศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน

2.3 ศึกษาภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร